

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

■ Professie en Persoon

Het platform van Dorti en Sabine

De geweldige roman *Platform* van Michel Houellebecq is een aanklacht tegen het gedachtegoed van de jaren zestig en zeventig, toen individualisme belangrijker werd gevonden dan de zorg voor of het welzijn van anderen. Laat je partner en je kinderen maar stikken, zolang jij maar lekker stoned aan jezelf kunt werken. Tegen deze gedachte gaat de omstrede schrijver flink tekeer, en terecht. Al te vaak is het platform voor zelfverwerkelijking een altaar gebleken voor ongebreidelde egocentrisme.

In Beilen, tijdens de pauze van het congres 'Confrontatie uit Liefde' van GGZ Drenthe, ga ik het gesprek aan met de stichters en voorvechters van een heel ander platform – althans dat hoop ik – Dorti Been en Sabina Muller. Samen met Pico Teune en Nico van der Molen vormen zij gevierend al jaren het Platform Systeemtherapie Noord Nederland, dat workshops en een opleiding organiseert vanuit 'een sociaal-constructionistisch, narratief perspectief'. Mooie woorden. Maar wat betekenen ze?

Een aangenaam gesprek in het zonnetje, op het gras, met koffie en een broodje.

Nee, de roman van Houellebecq hebben Dorti Been en Sabina Muller niet gelezen. Noch is bij hen de drang tot zelfverwerkelijking sterker dan de

wil om met anderen iets te verwezenlijken. Integendeel. Hun platform is vooral ontstaan uit belangstelling voor anderen. Hun voornaamste drijfveer was het organiseren van bij- en nascholing voor zichzelf en andere systeemtherapeuten in het noorden.

Sabina Muller: 'In het noorden waren we al jaren bezig met het gedachtegoed van de tweede generatie Milanese systeemtherapeuten, Karl Tomm en later Michael White. Het platform is ongeveer vijftien jaar geleden opgericht omdat we deze therapeuten in Nederland wilden uitnodigen. Als platform hebben we ons laten inspireren door trainingen in het Dulwich Centre in Adelaide, Australië, en door de *Summer Schools* van het Londense Kensington Consultation Centre in Oxford, Engeland'.

Dorti Been: 'Ook bezochten wij met veel plezier conferenties om mensen te ronselen die thuis waren in het sociaal-constructionistische en narratieve denken. We waren geïnteresseerd in maatschappelijke invloeden waaraan zowel cliënten als wij therapeuten blootstaan. Mensen worden vaak bepaald door dominante verhalen, die lang niet altijd passen bij eigen levenservaringen of privé-verhalen. Het was reuze spannend om met ons clubje over het vak na te denken, nieuwe ontwikkelingen op het vak-

gebied uit te zoeken, mensen uit te nodigen. Maar ons pionierswerk is misschien wel gedaan nu. Wie kent Michael White niet? Of Scott Miller, die alweer aanwezig is op dit congres? Er is een breder publiek gekomen voor de zaken die wij belangrijk vonden en vinden. Wat veertien jaar geleden bijzonder was, is mainstream aan het worden’.

Ben je dan niet zo’n beetje klaar met het platform? Of zijn jullie je nog steeds aan het ontwikkelen, zijn er nieuwe werkerterreinen?

Dorti Been: ‘Het gaat erom dat wij een inspirerende club vormen, waarbij we ons inhoudelijk steeds meer laten leiden door het narratieve gedachtegoed. Narratieve therapie houdt ons weg van waar we niet willen zijn. Als therapeuten blijven we bij de les om niet vanzelfsprekend mee te gaan in de dominante taal van probleemformuleringen. Al is dat soms moeilijk in de huidige context. De druk is groot om je te voegen naar een sterk gemedicaliseerde DBC-structuur. Ik zeg wel eens: narratieve therapie binnen de GGZ is niet goed voor je gezondheid. Je zit eigenlijk in een spagaat waarin menselijke problemen steeds meer worden gemedicaliseerd met evidence based behandelvormen.

Sabina Muller: ‘Terwijl je als narratief therapeut vooral probeert om met cliënten hun gewenste richting van oplossingen helder te krijgen. Als therapeut moet je ervoor waken al te snel te gaan invullen. Onze houding noemen we collaboratief’.

Sociaal-constructionistisch, narratief, collaboratief... zijn jullie altijd zo streng in de leer? Na al die jaren ontwikkel je als therapeut toch ook je eigen voorkeuren?

Sabina Muller: ‘Ja, maar dit zijn onze voorkeuren. Maar uiteraard gebruik je altijd elementen uit je ervaring tijdens therapie. Ik gebruik mijn eerder gevormde systemische deskundigheid daar waar het passend is. En hier en daar betrap ik mezelf nog wel eens op een paradoxale opmerking. Foei!’

Dorti Been: ‘Ja, wat heet zuiver in de leer? Er ontstaat een soort pragmatische mildheid. Neem de veranderingstheorieën van Scott Miller. Ik vind de lijstjes die hij toepast om te onderzoeken of je nog wel een collaboratieve houding hebt heel bruikbaar. Zulke dingen kun je goed meenemen in een narratieve behandeling. Maar wat heb je eraan om jezelf vast te zetten, te binden aan een of ander ‘isme’?’

En alsof de duvel ermee speelt: daar komt Scott Miller langsgelopen. In het voorbijgaan groet hij de dames allerhartelijkst. Behalve voor het ontwikkelen en uitdragen van ideeën over behandelen, heeft hun platform zeker ook gewerkt als een manier om verre vrienden te maken. Daar kan Houellebecq nog een puntje aan zuigen.

Jean-Pierre van de Ven